

КОНЦЕПЦІЯ МЕТОДИКИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

*Скоробагач А.Є., старший викладач кафедри бухгалтерського обліку,
НУДПСУ, м. Ірпінь, Україна*

Для управління потоками грошових коштів на підприємстві необхідно не лише володіти інформацією про події, які мали місце у минулому, але і передбачати очікувані у майбутні місяці надходження або відтоки грошових коштів. Ця задача вирішується шляхом проведення аналізу грошових потоків та здійснення перспективних розробок, серед яких можна виділити бюджет грошових коштів і прогнозні баланс і звіт про фінансові результати [2].

Дані аналізу фінансових результатів підприємства повинні бути узгоджені з загальною оцінкою фінансового стану підприємства, що значною мірою залежить не від розмірів прибутку, а від спроможності підприємства своєчасно погашати свої борги, тобто від ліквідності активів. Остання залежить від реального грошового обігу капіталу підприємства, який проходить через поточний та інші його рахунки. Тому бажана ефективність господарської діяльності, стійкий фінансовий стан будуть досягнуті лише за умови достатнього й узгодженого контролю за рухом прибутку, оборотного капіталу й грошових коштів [4].

Для оцінки фінансових можливостей підприємства поряд з аналізом прибутку (збитків) не менш важливим є аналіз його грошових потоків.

Організаційно-методологічні аспекти аналізу грошових потоків підприємств перебувають у колі постійної уваги як вітчизняних, так і закордонних дослідників. Отже, загальний рівень розробки даної проблеми не можна визнати незадовільним. Разом з тим, нині є, як найменше, дві причини необхідності перегляду організації та методики аналізу грошових потоків вітчизняних підприємств. По-перше, це – удосконалення інформаційних технологій, яке вимагає постійного підвищення рівня організації та методики фінансового аналізу діяльності підприємства, у тому числі аналізу його грошових потоків. По-друге, це – зміни в інформаційному забезпеченні управління грошовими потоками підприємств.

Організаційно-методологічні засади аналізу грошових потоків в умовах застосування сучасних інформаційних технологій передбачають визначення основних елементів процесу дослідження руху грошових коштів, розподіленого за видами діяльності підприємства. Електронна інформаційна система управління грошовими потоками підприємства характеризується трирівневою структурою обробки економічної інформації і містить взаємопов'язані етапи виконання відповідних аналітичних процедур, алгоритми узагальнення й оцінки інформації, які є основою для прийняття управлінських рішень [3].

Перший рівень електронної інформаційної системи відповідає етапу первинного обліку фінансово-господарських операцій, який є джерелом фактографічної інформації, що застосовується переважно в оперативному аналізі та

контролі операцій з надходження та витрачання грошових коштів. Треба зауважити, що на цьому етапі пріоритетну роль відіграє контрольна функція управління грошовими потоками підприємства.

Другий рівень електронної системи обробки інформації відповідає етапу поточного обліку і дозволяє узагальнити облікову фактографічну інформацію щодо надходження або витрачання грошових коштів. Електронні реєстри поточного обліку є основним джерелом поточної облікової інформації щодо руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.

Третій рівень передбачає узагальнення облікової інформації у формах фінансової звітності і дозволяє здійснити ретроспективний та перспективний аналіз грошових потоків, визначити ефективність використання грошових коштів, оцінити рівень забезпеченості ними підприємства, дати загальну оцінку політиці підприємства щодо управління грошовими потоками [3].

Існують різні способи аналізу руху грошових коштів. Зокрема, своєрідним барометром виникнення фінансових ускладнень є тенденція скорочення питомої ваги грошових коштів у складі поточних активів підприємства при зростаючому об'ємі його поточних зобов'язань. Тому щомісячний аналіз співвідношення грошових коштів до найбільш термінових зобов'язань (строк яких закінчується у поточному місяці) може дати достатньо красномовну картину надлишку (недостачі) грошових коштів на підприємстві.

Закордонний досвід показує, що найбільш доцільною є практика співвідношення приходу грошових коштів із звітним показником чистого прибутку для перевірки так званої «якості прибутку». Чим ближче значення приходу грошових коштів і прибутку, тим вище якість. Аналіз грошових коштів дозволить певною мірою відвернути ситуацію, коли високоприбуткове підприємство не зможе заплатити борги за своїми зобов'язаннями [5].

Відносно цінності аналізу Звіту про рух грошових коштів для фінансового аналітика можна зробити наступні узагальнення:

цей звіт дозволяє аналітику оцінити якість управлінських рішень, а також їх вплив на результати діяльності і фінансовий стан підприємства. Коли аналіз охоплює більш тривалий проміжок часу, аналітик може оцінити реакцію керівництва на зміни економічних умов, а також на сприятливі можливості і несприятливі обставини, які проявляються постійно;

оцінка результатів аналізу звіту про рух грошових коштів вкаже, в досягненні яких цілей керівництво вирішить вкласти кошти, де воно скоротить вкладення, з яких джерел залучить додаткові грошові кошти і в якій ступені скоротяться вимоги на адресу підприємства. Такий аналіз покаже, крім того, розміщення прибутку протягом цих років і те, як керівництво підприємства реінвестує внутрішні надходження грошових коштів, які воно має у своєму розпорядженні. Крім цього аналіз дозволить виявити величину та визначити структуру грошових коштів, які отримуються в результаті господарської діяльності, їх розподіл і ступінь стабільності [1].

Список літератури:

1. Бернстайн Л. Анализ финансовой отчётности: теория, практика, интерпретация / Л. Бернстайн. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 624 с.
2. Бортникова Н.Ф. Экономический анализ / Н.Ф. Бортникова. – Донецк: ДонНУ, 2003. – 222 с.
3. Кириченко І. Фінансовий аналіз в інформаційній системі управління грошовими потоками підприємства / І. Кириченко // Вісник КНТЕУ. – 2003. – № 2. – С. 95 – 100.
4. Петряева З.Р. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посібник / З.Р. Петряева, Г.Г. Хмеленко, Г.Ф. Азаренков, В.І. Ганін; заг. ред. К.Д. Гурової. – Х.: АТЗТ «Самміт-Харків», 2001. – 302 с.
5. Сахарцева І.І. Основи складання фінансової звітності за вимогами Національних стандартів / І.І. Сахарцева. – К.: Кондор, 2003. – 614 с.

НАЗУСТРІЧ МІЖНАРОДНИМ СТАНДАРТАМ МОВОЮ БІЗНЕСУ

*Токар А.Я., старший викладач кафедри політичних наук,
ДЗ ПНПУ імені К.Д.Ушинського, м. Одеса, Україна*

Успіх бізнесу завжди залежить від згуртованості команди менеджерів, а праця в команді – це насамперед спілкування.

Здатність до спілкування цілком залежить від можливості взаєморозуміння та від того, чи знайдено спільну мову. Фінансист, він же «accountant», він же бухгалтер, що володіє мовою фінансів тому має змогу допомогти в пошуку загальної мови для характеристики кожної сфери діяльності з фінансової точки зору, а це означає, що про кожну із них можливо розповідати «загальною мовою», «мовою грошей».

Вірно розуміти дану мову особливо важливо для менеджерів, бо це єдиний спосіб вірної оцінки фінансових та технічних рішень. Не розуміючи комерційну мову, менеджери не можуть ефективно працювати в команді. А від цього залежить майбутнє та успіхи компанії. Цінність грошей обумовлюється тим, на що їх можна обміняти, та для того, щоб підтримувати або збільшувати покупну спроможність, необхідно заставити гроші працювати.

Гроші надають свободу вибору в тому, як їх витратити. За допомогою грошей можна вимірювати відносну вартість.

Існують багато способів використання грошей.

Їх можна берегти там, де вони будуть зберігати тільки свою номінальну вартість, але це значить, що їхня покупна спроможність з часом буде зменшуватися. Єдиний спосіб зберегти або збільшити реальну вартість грошей - це їхня робота. Надійне місце, куди можна розмістити гроші, це, наприклад, ощадний банк. Однак ціною безпечності буде вельми низький дохід.